

การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

A DEVELOPMENT OF DROPOUT PREVENTION OPERATION OF STUDENTS AT
KOHPHANGANSUKSA SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 11

ประทีป เนตรพุททณะ Pratheep Netrabukkana

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เลขที่ 272 ถ.สุราษฎร์-นาสาร ต.ขุนทะเล อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84100
โทร.0-7791-3333 โทรสาร. 0-7791-3348 อีเมลล์ : info@sru.ac.th
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีจังหวัดสุราษฎร์ธานี
e-mail:krutheep2523@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา 2) พัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา 3) ประเมินผลการพัฒนาดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา และประเมินความพึงพอใจของครูที่ปรึกษาในการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตผล และการสะท้อนผล ดำเนินการ 2 วนรอบ กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 37 คน แนวทางที่ใช้ในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลในเชิงบรรยายและพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา จากการวิเคราะห์นักเรียนมีแนวโน้มออกกลางคัน จากสาเหตุด้านตัวนักเรียนมากที่สุด รองลงมาด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน การดำเนินงานขาดความชัดเจนในการบริหารงาน ครูที่ปรึกษาขาดประสบการณ์ ขาดการส่งตัว ขาดการติดตามนักเรียนรายบุคคล และขาดการประสานงานร่วมกับเครือข่าย 2) การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาด้วย การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การดูแลช่วยเหลือนักเรียน บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับหน่วยงานภายนอก การดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน และติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน ได้ใช้กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคัน 3) ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจหลังอบรมสูงขึ้น ทำให้การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน คือครูที่ปรึกษามีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีความรู้ มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานกับเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการติดตามแก้ปัญหาที่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อการออกกลางคันให้สามารถศึกษาต่อจนจบหลักสูตรต่อไป

คำสำคัญ : การออกกลางคัน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the dropout problems of students at Kohphangansuksa School, 2) to develop the dropout prevention operation of students at Kohphangansuksa School, and 3) to evaluate the development of the dropout prevention operation of students at Kohphangansuksa School. Data were collected by evaluating between the operation before and after the workshop and a satisfaction assessment of teachers towards the development of the dropout prevention operation of students at

Kohphangansuksa School. This research was an action research consisting of four steps: planning, action, observation, and reflection, and consisted of two cycles. The population were 37 Mathayomsuksa 1 – 6 advisory teachers at Kohphangansuksa School in academic year 2019. The development guidelines included a workshop and a dropout prevention operation. Data were analyzed by basic statistics including percentage, mean, and standard deviation. The research findings were presented in descriptive and content analysis.

The research findings were as follows. 1) The analysis of the dropout problems of students at the school showed that the main reasons were derived from student aspect, followed by family aspect, and school aspect. The dropout prevention operation lacked of clarity in administration. The teachers lacked of experiences and the school lacked of referrals, individual student tracking, and coordination with the network. 2) The development of the dropout prevention operation included educating the teachers in order to have knowledge and understanding about duties in caring and helping students. The school should cooperate student support services with external agencies. Moreover, regarding the operation promoting students to earn an income while studying and following up on students who were likely to drop out, activities for workshop and dropout prevention operation were employed. 3) After attending the workshop, the teachers gained much knowledge which led to the successful implementation of the dropout problems of students. In other words, the teachers could produce efficient works and gained much knowledge and confidence in their works. The school cooperated with the network effectively according to the student support system involving following up and solving the student dropout problems, which allowed students to complete the course.

Keywords: student dropout, student support system, Kohphangansuksa School.

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ และสังคม มีความสามารถเต็มศักยภาพเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.2553:1) การศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้ในการที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ ความคิดตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (2560:14) หมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ได้กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 ได้ระบุความมุ่งหมายและหลักการไว้ในมาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม คุณธรรมทั้งระดับบุคคลและระดับประเทศซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในการพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม ในส่วนของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560–2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่12 (2560–2564) ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาประเทศ กล่าวถึงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ การวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีมีสุขภาวะที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2559: 65) ทั้งยังมีนโยบายขับเคลื่อน

การพัฒนาการศึกษาไปยังหน่วยงานรับผิดชอบให้มีการพัฒนากระบวนการให้เกิดแนวปฏิบัติที่มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน เปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรู้อย่างเท่าทันให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ทศวรรษที่ 21 จึงเกิดจากการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมรักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกอย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ.2551) เพื่อมุ่งการส่งเสริมการให้โอกาสทางการศึกษากับคนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การเปิดโอกาสทางการศึกษาหลายรูปแบบ มุ่งการศึกษาที่ส่งเสริมทักษะ ก่อให้เกิดการศึกษาที่สามารถรองรับการพัฒนาในหลายมิติ ในการนี้เป็นส่วนในการรองรับกับความแตกต่างของบุคคลต่อการศึกษาที่ยังคงเป็นความเหลื่อมล้ำในหลายด้าน ทำให้เกิดการจัดระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกันจนส่งผลกระทบต่อการศึกษาต่อของนักเรียน

การออกกลางคันของนักเรียน เป็นปัญหาสำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศปัญหาหนึ่งที่ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา และเป็นปัญหาที่ต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนทำให้เกิดความสูญเสียเปล่าของงบประมาณในการจัดการศึกษา ถึงแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะได้ทุ่มเทให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคัน (drop out) อย่างจริงจังแล้วก็ตาม แต่ในปัจจุบันปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนก็ยังคงไม่หมดไปสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการเรียนการสอน ก็ได้รับผลกระทบจากปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนเช่นเดียวกับหน่วยงานหลักทางการศึกษาในระดับอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจากการสำรวจ และติดตามการออกกลางคันของเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในช่วงปี พ.ศ. 2559 - 2561 ซึ่งนับเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา และความสูญเสียเปล่าของงบประมาณที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ มั่นคงไปอย่างเปล่าประโยชน์นั่นเอง (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556)

แม้ว่าแนวโน้มสถานการณ์การออกกลางคันจะดีขึ้นนั้น ข้อมูลสถิติการออกกลางคันของนักเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน(พ.ศ.2557-2560)ได้จำแนกนักเรียนที่ออกกลางคันตามสาเหตุดังต่อไปนี้ 1) ฐานะยากจน จำนวน 1,513 คน 2) มีปัญหาครอบครัว จำนวน6,662 คน 3) สมรส จำนวน 3,702 คน 4) มีปัญหาในการปรับตัว จำนวน 6,087 คน 5) ต้องคดีถูกจับ จำนวน 123 คน 6) เจ็บป่วยอุบัติเหตุ จำนวน 549 คน 7) อพยพตามครอบครัว จำนวน 9,818 คน 8) หาเลี้ยงครอบครัว จำนวน 3,990 คน (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2560) ซึ่งปัญหาการออกกลางคัน หน่วยงานด้านการศึกษาที่สำคัญของรัฐบาลอย่างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ยอมรับและระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ว่าการออกกลางคันเป็นปัญหาที่ยังคงอยู่และต้องได้รับการแก้ไขต่อไป (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ 2560) นอกจากนี้การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาในทศวรรษหน้ามีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม (All For Education) ที่ปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่เสนอให้รัฐบาลสนับสนุนทุกภาคส่วนในสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนทุกคนทุกช่วงวัยได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถให้บรรลุขีดสูงสุดมีสมรรถนะในการทำงานโดยไม่ปล่อยปละละเลยใครไว้ข้างหลัง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อปวงชน (Education For All)อย่างแท้จริง (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) อีกทั้งตรงตามพันธกิจข้อที่ 4 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคือการสร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา อำเภอเกาะพะงัน เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าในปีการศึกษา 2559-2561 โดยภาพรวมมีจำนวนนักเรียนออกกลางคันทั้งสิ้น 172 คน จากทั้งหมด 1,525 คน คิดเป็นร้อยละ 11.87 ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องเร่งดำเนินการ

แก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุตติมา ถาวรแก้ว (2559) พบว่าการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียน การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อส่งผลต่อ คุณภาพชีวิตนักเรียน

รัฐและสถานศึกษาต้องสูญเสียงบประมาณ และที่ยิ่งไปกว่าการสูญเสียงบประมาณที่เป็นวงเงิน คือ ประเทศชาติขาดบุคลากรที่มีความรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะไปช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจ และประเทศชาติในอนาคตไปอย่างน่าเสียดาย และผู้เรียนที่ออกกลางคันไปบางส่วนอาจจะส่งผลกระทบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ตามมาอีกด้วย นับได้ว่าเป็นการสูญเสียเปล่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและของประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าวเพื่อเป็นดำเนินงานแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสาเหตุ และปัจจัยของการออกกลางคัน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา โดยใช้กระบวนการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการดำเนินงานแก้ปัญหาการออกกลางคันอย่างเป็นระบบ และพัฒนาการดำเนินงานแก้ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประกอบการตัดสินใจในการหารูปแบบวิธีการ หรือ กระบวนการในการพัฒนาการดำเนินงานแก้ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
 - 3.1 ประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
 - 3.2 ประเมินความพึงพอใจของครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานการแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัย หรือสาเหตุในการการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ซึ่งจะนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประกอบการตัดสินใจในการหารูปแบบ วิธีการ หรือ กระบวนการ ในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. ทำให้ทราบแนวทางการดำเนินงานในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาที่มาจากความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชนเพื่อให้สามารถกำหนดเป็นรูปแบบวิธีการ หรือ กระบวนการในการพัฒนาการดำเนินงานแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม
3. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไปได้ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มี ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 และการส่งเสริมการแก้ปัญหามาตรับบริบทของโรงเรียน โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับ การบริหารงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน การให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน การดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริมและแก้ปัญหาที่นักเรียนเกี่ยวกับการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และการติดตามนักเรียนรายบุคคล

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

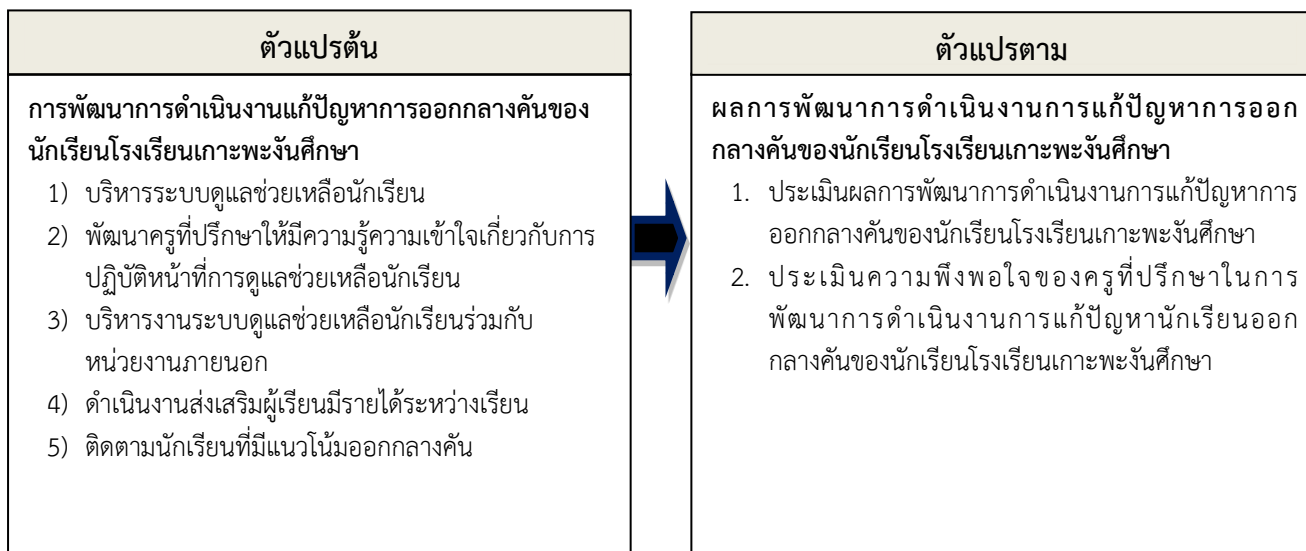
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ครูที่ปรึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา จำนวน 37 คน

ขอบเขตด้านเวลาและพื้นที่การวิจัย

ระยะเวลา วงรอบที่ 1 ดำเนินการในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 และวงรอบที่ 2 ต้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

พื้นที่ โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 2 วงรอบ

วงรอบที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน นำข้อมูลปัญหานักเรียนออกกลางคันและจำนวนนักเรียนมีแนวโน้มออกกลางคันมาร่วมวางแผนเพื่อวางแผนการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคัน ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการ ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูที่ปรึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โดยวัดความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตผล สังเกตผลการปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนผล นำผลจากการอบรมเชิงปฏิบัติการและการสังเกตการปฏิบัติประชุมสะท้อนผล เพื่อนำสู่การวางแผนการพัฒนาในวงรอบที่ 2

วงรอบที่ 2 ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน นำผลจากการสะท้อนผลมาประชุมวางแผนการดำเนินการต่อเนื่อง ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ขั้นตอนที่ 3 สังเกตผล สังเกตการปฏิบัติการของครูที่ปรึกษา ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนผล ประชุมสรุปผลการปฏิบัติการ และประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

เครื่องมือในการวิจัย

1. คู่มือการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา เป็นคู่มือที่ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปี 2562

2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา โดยเป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก รวมจำนวน 20 ข้อ

3. แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลจากการประชุมและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มที่เกี่ยวข้อง

4. แบบบันทึกผลการแก้ปัญหาของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน แบบรายงานข้อมูลโดยครูที่ปรึกษาในการบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหานักเรียนที่มาขอคำปรึกษาในด้านต่าง ๆ แบ่งการบันทึกข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลของนักเรียนที่ขอหรือเข้ารับการแก้ปัญหา ข้อมูลรายละเอียดการให้คำปรึกษาแก้ปัญหาเขียนบันทึกโดยครูที่ปรึกษาและเก็บเป็นความลับ

5. แบบสังเกตแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย ในการแก้ปัญหานักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของครูที่ปรึกษา โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป หัวหน้าระดับและผู้วิจัย แบบสังเกตแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้สังเกต วันเวลาในการสังเกต ครั้งที่สังเกต ข้อมูลผู้สังเกต ตอนที่ 2 การสังเกตบันทึกแบบบรรยายพฤติกรรม

6. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการดำเนินงานการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 แบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Sating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด เป็นคำถามข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คู่มือการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ครูที่ปรึกษาเลือกดำเนินงานการใช้เครื่องมือจากคู่มือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลรายบุคคลตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล

2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคัน ผู้วิจัยใช้วัดความรู้ครูที่ปรึกษาก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยตนเอง

3. แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มผู้วิจัย ผู้วิจัยจดบันทึกการประชุมในการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา และนำข้อมูลมาวิเคราะห์

4. แบบบันทึกผลการแก้ปัญหาของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ครูที่ปรึกษานักเรียนรายบุคคลในการให้คำปรึกษา

5. แบบสังเกตแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย ในการแก้ปัญหานักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมกรรมการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนของครูที่ปรึกษาและจดบันทึกข้อมูลแบบบรรยายพฤติกรรม

6. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สอดถามครูที่ปรึกษานักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา จำนวน 37 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าสถิติ คือค่าร้อยละ (%) ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำคะแนนการประเมินก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมาเปรียบเทียบกัน เพื่อทำความเข้าใจ
2. ข้อมูลจากการประชุม ผู้วิจัยจะนำมาเรียบเรียงในเชิงพรรณนาวิเคราะห์
3. ข้อมูลจากการบันทึกผลการแก้ปัญหาของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ผู้วิจัยจะนำมาเรียบเรียงในเชิงพรรณนาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรม นำมาเรียบเรียงในเชิงพรรณนาวิเคราะห์
5. ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสอบถามตามรูปแบบความสัมพันธ์ และความต้องการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 รวมถึงการวิเคราะห์โดยใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

จากการศึกษาสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สรุปได้ว่า สภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา 3 ปีการศึกษาซ้อนหลังปีการศึกษา 2559 – 2561 มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันรวม 172 คน คิดเป็นร้อยละ 11.87 โดยในปีการศึกษา 2559 มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันมากที่สุด 63 คน คิดเป็นร้อยละ 12.68 ของนักเรียนทั้งหมดในปีนั้น สรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา มีสาเหตุมาจากครอบครัว จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 57.56 ของนักเรียนที่ออกกลางคันทั้งหมด และสรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา นักเรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 9.84 ของนักเรียนทั้งหมด สรุปผลแนวโน้มการออกกลางคันแต่ละระดับชั้น พบว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวนนักเรียนมีแนวโน้มออกกลางคันมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.27 สรุปผลแนวโน้มการออกกลางคันจากสาเหตุด้านตัวนักเรียนมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 5.16 สรุปผลจากการประชุม การดำเนินงานการแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคันของครูโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ระบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่มีการวางโครงสร้างที่ชัดเจน ครูที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดประสบการณ์ในการดำเนินงาน ขาดดำเนินการส่งต่อ ส่งเสริม การปฏิบัติเมื่อพบปัญหาจะเป็นหน้าที่ของฝ่ายกิจการนักเรียนโดยขาดความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา เมื่อพบปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในโรงเรียนจะขาดการติดตามนักเรียนเป็นเวลานานทำให้นักเรียนหลุดออกจากระบบโดยไม่ได้รับการแก้ปัญหา ระบบการเยี่ยมบ้านนักเรียนครูที่ปรึกษาดำเนินการไม่ครบทุกคนทำให้ขาดความเข้าใจบริบทของนักเรียน นักเรียนต้องไปทำงานในเวลาว่างจึงไม่สามารถมาเรียนได้ ฐานะยากจน ปัญหาครอบครัว แยกแยก ผู้ปกครองไปทำงานที่อื่นปล่อยให้เด็กเรียนอาศัยอยู่เพียงลำพัง นักเรียนมีผลการเรียนไม่ผ่านสะสมจำนวนมาก ปัญหาขาดการติดตามเพื่อแก้ปัญหานักเรียนก่อนออกกลางคัน ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน

2. การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาด้วยการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันจากการสังเคราะห์แนวทางเพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาที่มีแนวโน้มจะออกกลางคันในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

- 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการได้มีการแต่งตั้งคำสั่งที่ 197/256 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต และการคุ้มครองนักเรียน ประจำปีการศึกษา

2562 และจัดทำคู่มือการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนขึ้นสำหรับการดำเนินงานการแก้ปัญหา นักเรียนออกกลางคันแต่ละสาเหตุ ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2562)

2) พัฒนาคู่มือที่ปรึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การดูแลช่วยเหลือนักเรียนผลการดำเนินงานการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา สามารถดำเนินการแก้ปัญหานักเรียนจากสาเหตุแนวโน้มจะออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 แยกตามสาเหตุของปัญหา 1) สาเหตุโรงเรียน ดำเนินการปรึกษาและหาแนวทางร่วมกันกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ 2) สาเหตุตัวนักเรียน ดำเนินการประเมินพฤติกรรมด้วยแบบประเมินพฤติกรรม SDQ (The Strength and Difficulties Questionnaires) การวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล การให้คำปรึกษา และเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นความลับ 3) สาเหตุด้านครอบครัว ดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนครบทุกคน สังเกตได้จากการรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนของทุกระดับชั้น ครบร้อยละ 100 4) สาเหตุด้านผู้สอน ไม่พบสาเหตุแนวโน้มการออกกลางคัน แต่ครูผู้สอนร่วมติดตามนักเรียนกับครูที่ปรึกษา

3) บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับหน่วยงานภายนอก ดำเนินการประสานงานในรูปแบบเครือข่ายการบริหารจัดการ ผลการสังเกตการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาไม่มีการส่งต่อนักเรียนที่มีแนวโน้มการออกกลางคันในสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในโรงเรียน นำสู่การดำเนินงานวงรอบที่ 2 การประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ คือ โรงพยาบาลเกาะพะงัน สถานีตำรวจภูธรเกาะพะงัน เครือข่ายผู้ประกอบการ ในการประชุมชี้แจงและวางแผนปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน การดำเนินงานส่งผลให้ มีการบริหารงานระบบเครือข่ายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งสามารถร่วมแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาได้ดี เป็นไปตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และส่งผลต่อการแก้ปัญหานักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน จากสาเหตุต่าง ๆ ร่วมกับครูที่ปรึกษาและโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สังเกตจากการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในคู่มือ การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา และบันทึกผลการดำเนินงานจากการติดตามนักเรียนรายบุคคลของครูที่ปรึกษา

4) การดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนให้มีรายได้ในระหว่างเรียน ผลสังเกตการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาจากบันทึกการให้คำปรึกษานักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวจึงต้องทำงานกลางคืนจนถึงเช้าทำให้ไม่สามารถมาโรงเรียนได้ การหาแนวทางการแก้ปัญหาในวงรอบที่ 2 โดยการประสานกับภาคเอกชน คือ บริษัทเทสโก้โลตัส สาขาเกาะพะงัน และบริษัทซีพีออลล์ สาขาเกาะพะงัน ร่วมประชุมชี้แจง รับผิดชอบ และวางแผนการร่วมแก้ปัญหา โดยบริษัทเทสโก้โลตัส สาขาเกาะพะงัน เปิดรับสมัครนักเรียนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เข้าทำงานช่วงเวลา 17.00 น.-21.00 น.ของทุกวันการดำเนินงานส่งผลให้ปัญหาของนักเรียนลดน้อยลง นักเรียนมีการวางแผนการทำงาน เพิ่มความรับผิดชอบตนเองมากขึ้น

5) การดำเนินการติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน ผลจากการสังเกตการดำเนินงานการติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคันของครูที่ปรึกษา นำข้อมูลนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคันภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของแต่ละระดับชั้น และแยกเป็นรายห้องมีการติดตามการแก้ปัญหานักเรียนรายบุคคล ตามสาเหตุของปัญหา โดยใช้คู่มือการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา เป็นแนวทางการดำเนินงาน สังเกตผลจากรายงานผลการดำเนินงานการแก้ปัญหารายบุคคลต่อผู้อำนวยการ และการติดตามผลของคณะกรรมการ ส่งผลให้นักเรียนได้รับการแก้ปัญหาตรงตามสาเหตุของปัญหา มีการส่งตัว และแก้ปัญหาทันเวลาที่ก่อนนักเรียนออกกลางคัน

3. ผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา

3.1 ประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ด้วยการสรุปผลการประเมินผลการทดสอบเปรียบเทียบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ สูงขึ้น เฉลี่ย 7.54 และผลการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีระบบการบริหารงานและคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจน 2) พัฒนาคู่มือที่ปรึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถนำมาดำเนินการแก้ปัญหาในนักเรียนตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ 3) บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับหน่วยงานภายนอก สามารถดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายใต้การประสานความร่วมมือในรูปแบบภาคีเครือข่าย และดำเนินการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ 4) การดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน การประสานความร่วมมือเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เด็กนักเรียนสามารถแก้ปัญหาให้แก่เด็กนักเรียนด้านทุนสำหรับการศึกษา หรือการดำรงชีวิต 5) ติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการติดตามนักเรียนรายบุคคลมากขึ้น

3.2 ประเมินความพึงพอใจของครูที่ปรึกษาในการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.45 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

การดำเนินงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.52 รองลงมา ครูที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.51 การติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน มีค่าเฉลี่ย 4.42 และการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 4.31

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา พบว่า จากข้อมูลการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา 3 ปีการศึกษาย้อนหลัง ปีการศึกษา 2559- 2561 มีจำนวนมาก จากข้อมูลแนวโน้มการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มีสาเหตุมาจากการที่โรงเรียนขาดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน ครูที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดระบบการดูแลนักเรียนในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือจากองค์กรภายนอกในการส่งต่อนักเรียน นักเรียนและครอบครัวไม่มีความพร้อมด้านทุนในการสนับสนุนการศึกษา และขาดการติดตามนักเรียนรายบุคคลของครูที่ปรึกษาอย่างจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของประเทศ ดวงพัตรา และ แพรพวรรณ ยังสามารถ (2556) ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาออกกระหว่างเรียนมากที่สุดคือ สาเหตุจากนักศึกษา รองลงไปคือสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม สาเหตุจากผู้ปกครอง และสาเหตุจากสถานศึกษาตามลำดับ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิพร เกษจ้อย (2557) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมปลายโรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านคือ สภาพแวดล้อมชุมชน โรงเรียน ครอบครัว และพฤติกรรมของนักเรียน อยู่ใน ระดับน้อย โดยมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน โดยทำความเข้าใจและรับฟังสภาพปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือและมีมาตรการและควบคุมร้านค้าภายในชุมชน ในการห้ามจำหน่ายสุรา บุหรี่ให้กับเด็กนักเรียนหรือเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เพื่อลดอัตราความเสี่ยงของนักเรียนในการมั่วสุมสิ่งเสพติด มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pov Sokunrith (2019) ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการออกกลางคันในปัจจุบันมาจากการขาดเรียนของนักเรียน และการขาดการมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหาของผู้ปกครอง ขาดการบริหารงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันในเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการดำเนินการป้องกันการออกกลางคันในอนาคต การศึกษาครั้งนี้ยังได้ค้นพบใหม่การบริหารงานด้านนโยบายการแก้ปัญหาภายใต้ความสอดคล้องด้านบริบทของกัมพูชา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bae Sung (2008) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของโรงเรียนมัธยมปลายในอนาคต ขณะกำลังเรียนอยู่โรงเรียนมัธยมปลาย เพราะหลักสูตรความน่าสนใจ ขาดการดูแลโดยครูในช่วงการออกกลางคัน ปัญหาการหนีเรียนบ่อยครั้ง จนเป็นผลการศึกษาต่อการจบหลักสูตร ความก้าวหน้าของนักเรียนสามารถทำให้จำนวนการออกกลางคันลดลง และความสัมพันธ์กับความพยายามของการให้บริการระบบเกี่ยวกับหลักสูตรระบบช่วยเหลือและการสร้างประสิทธิภาพ และการวางแผนการแทรกแซงในระยะยาว

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Catterall. (1986) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาของบิดามารดา การช่วยงานครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียน ในขณะที่อาชีพของบิดามารดา และรายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันแต่อย่างใด จากการที่การศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนนั้น อาจเป็นเพราะว่ายิ่งผู้ปกครองมีการศึกษาสูงขึ้นก็จะส่งผลให้มีรายได้สูงขึ้น และเมื่อมีรายได้สูงขึ้นก็จะทำให้สามารถสนับสนุนการศึกษาของบุตรได้ การออกกลางคันของนักเรียนก็จะมีแนวโน้มลดลง สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านตัวนักศึกษา สาเหตุที่สำคัญ คือ พื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ แบ่งเวลาในการเรียนไม่เหมาะสมเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ได้สมัครใจ ขาดที่ปรึกษาด้านการเรียนขาดการวางแผนการเรียนที่ดี 2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม สาเหตุที่สำคัญคือ ครอบครัวมีฐานะยากจน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่เพียงพอ มีความขัดแย้งกับเพื่อน 3) ด้านครอบครัวสาเหตุที่สำคัญคือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว 4) ด้านสถาบัน สาเหตุที่สำคัญ คือ ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา ปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนใหม่ไม่ได้ ค่านิยมของผู้ปกครองที่มีต่อสถาบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Rumberger, และ Ah Lim (2008) พบว่านักเรียน 1 ใน 4 ซึ่งเข้าเรียนในเกรด 9 ไม่สามารถอยู่เรียนจนได้รับประกาศนียบัตรจากการทบทวนงานวิจัย 25 ปีย้อนหลังกับการศึกษางานวิจัย เรื่องการออกกลางคัน จำนวน 203 เรื่องพบข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันดังนี้ 1) ไม่มีปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งที่ตายตัว ที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจว่าจะเรียนต่อจนจบหรือไม่ 2) การออกกลางคันของนักเรียนไม่ใช่เรื่องธรรมดา เป็นผลสะท้อนว่าเกิดอะไรขึ้นในโรงเรียน ต้องเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนอย่างลึกซึ้ง เพราะสิ่งที่นักเรียนแสดงออกจะส่งผลถึงการตัดสินใจของนักเรียนว่าจะเรียนต่อจนจบหลักสูตรหรือไม่ 3) การเข้าศึกษาตั้งแต่ในชั้นต้นจนกระทั่งถึงระดับมัธยมศึกษา กระบวนการต่าง ๆ ช่วยให้เราสามารถคาดการณ์ได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ มีตัวบ่งชี้ 2 ประการ คือ

การแสดงออกทางด้านวิชาการและพฤติกรรมทางสังคมและวิชาการ 4) จากรายงานผลการวิจัยจำนวนมาก พบว่ามีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชนที่ส่งผลต่อการลาออกกลางคันหรือจบการศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาไม่ใช่เพียงปัจจัยด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสัมพันธ์ การสนับสนุนของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

2. การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา พบว่า การดำเนินงานพัฒนาการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ผลการพัฒนาการดำเนินงานพบว่า โรงเรียนมีการจัดระบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแก้ปัญหาของนักเรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนเพื่อแก้ปัญหาต้นทุนในการเรียน และครูที่ปรึกษามีความตระหนักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการติดตามนักเรียนรายบุคคล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาภรณ์ ปิณฑากาโน (2552) ผลการวิจัยพบว่า การแก้ไขปัญหาเด็กออกกลางคันเป็นเรื่องที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันแก้ไข แนวทางในการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคันมีหลายแนวทางทางขึ้นอยู่กับสาเหตุแนวทางสำคัญมีดังนี้ 1) สสำรวจข้อมูลนักเรียนแต่ละคนเพื่อติดตามดูปัญหาที่เกิดขึ้น 2) จัดหาทุนการศึกษา และให้การสนับสนุนที่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนและการเป็นอยู่ 3) โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการเรียน 4) กำหนดมาตรการติดตามผลอย่างจริงจังและช่วยเหลือให้เหมาะสมเมื่อเด็กขาดเรียนหรือมีเหตุผลแสดงว่ามีแนวโน้มจะขาดเรียน 5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 6) จัดหาอาชีพให้ผู้ปกครองทำเป็นหลักแหล่ง 7) สนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์การศึกษา 8) จัดหาที่พัก จัดรถรับส่งให้นักเรียนที่อยู่ห่างไกลจากโรงเรียน 9) โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ ที่สามารถให้ความช่วยเหลือเด็ก และผู้ปกครอง 10) โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมช่วยเสริมจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่น่าอยู่ ปลอดภัย อบอุ่น 11) โรงเรียนเปิดปิดภาคเรียนให้ยืดหยุ่น สอดคล้องกับอาชีพทางผู้ปกครอง 12) โรงเรียนจัดที่พักให้นักเรียนในระหว่างที่พ่อแม่ไปประกอบอาชีพที่อื่น 13) จัดกิจกรรมการเรียนที่เด็กสนใจตรงกับความต้องการทำหาย สนุก เด็กรู้สึกมีความสุขที่ได้เรียน 14) จัดการสอนทั้งใน และนอกโรงเรียนเด็กบางคนอาจจะเรียนที่บ้านในบางช่วง 15) จัดบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็ก ครูเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นทีพึ่งพาเป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฏิภาณ อินทเนตร (2558) ผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแก้ปัญหาเด็กนักเรียนออกกลางคันไว้ 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมความถนัดตามความต้องการของนักเรียน 2) สร้างงานและส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ที่สุจริตระหว่างเรียน 3) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นรูปแบบที่มาตรฐาน 4) สร้างความรู้และสร้างความตระหนักให้กับครูและ บุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) สร้างเครือข่ายทางสังคมและหน่วยงานภายนอกในการกำกับ ติดตามและช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ 6) สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว

3. ผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นจากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนอบรม ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) 10.27 และหลังอบรม ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) 17.81 สรุปได้ว่าครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น ในการดำเนินงานพัฒนาการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ส่งผลให้ นักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคันได้รับการดูแลแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสาเหตุของปัญหา และมีแนวโน้มว่าจะสามารถลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Burrus, และ Robert (2012:4-8) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนไว้หลากหลาย เช่น อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ การจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ขาดการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ข้อสอบยากเกินไป เป็นต้น และมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนโดยสรุป คือ ครูต้องทราบข้อมูลว่านักเรียนคนใดที่เสี่ยงต่อการออกกลางคันมากที่สุดเพื่อหาทางช่วยเหลือได้ทันที่ ทั้งนี้ก่อนที่นักเรียนจะออกกลางคันนอกจากนี้ โปรแกรมการดูแลผู้ออกกลางคันที่มีประสิทธิภาพก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีหลายโปรแกรมที่ได้รับการพัฒนาแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าโปรแกรมใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และบางโปรแกรมมีการรับประกันช่วยให้นักเรียนใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนต่อไปได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤชล พิมพ์สว่าง (2553) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน สาเหตุและปัจจัยของการออกกลางคันมีมากมายหลายด้าน การจะลดจำนวนผู้ออกกลางคันให้น้อยลงหรือไม่ มีเลย จึงจำเป็นต้องหาสาเหตุที่แท้จริงของการออกกลางคันก่อนไม่ว่าสาเหตุนั้นจะมาจากจุดใด ซึ่งทุกฝ่ายต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันแก้ไขอย่างจริงจังและจริงใจ การหาทุนสนับสนุนให้นักเรียนเรียน การจัดรูปแบบการเรียนให้หลากหลาย การดูแลเอาใจใส่จากสถาบันครอบครัว ในการปกป้องคุ้มครอง ดูแลเอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในทุกด้านด้วยการสนับสนุนจากรัฐบาลจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพนธ์ แก้วเกิด (2555) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาการระบบดูแลสนับสนุนนักเรียนประกอบด้วย 4 ส่วน คือ หลักการ บทบาทของบุคลากรในระบบ

การจัดกิจกรรมด้านสังคมและการปรับตัวของนักเรียน และการประเมินประสิทธิภาพของระบบ 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือด้านข้อดี คือระบบดูแลสนับสนุนนักเรียนสามารถช่วยลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนลงได้ ด้านข้อเสีย คือเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครู ด้านความเหมาะสม คือระบบดูแลสนับสนุนนักเรียนมีความเหมาะสมมีกิจกรรมครบทุกด้านและระยะเวลาที่ดำเนินการมีความเหมาะสม และด้านองค์ประกอบ คือระบบดูแลสนับสนุนนักเรียนขาดการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครู 3) ผลการใช้ระบบดูแลสนับสนุนนักเรียน โดยนักเรียนทั้งหมดมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่ปรึกษาในการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาที่ปรึกษาในโรงเรียนเอกชนกาฬสินธุ์ พบว่า ครูที่ปรึกษามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.45 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานแต่ละงาน พบว่า การดำเนินงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.52 รองลงมา ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.51 การติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน มีค่าเฉลี่ย 4.42 และการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 4.31 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งโรจน์ อาริยะ (2552) พบว่า นักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเขียงคำ มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางโดยมีการปฏิบัติ ด้านบริการทั่วไปมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสวัสดิการและการพัฒนานักเรียนและด้านวิชาการตามลำดับ นักเรียนมีความต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ต้องการให้ปฏิบัติด้านบริการทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือด้านวิชาการและด้านสวัสดิการและการพัฒนานักเรียน ตามลำดับ โดยต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำและรวบรวมทะเบียนประวัตินักเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของแต่ละคณะ สาขาวิชาและต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ และทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่วนแนวทางในการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน วิทยาลัยการอาชีพเขียงคำ อาจารย์ที่ปรึกษาควรทำความรู้จักนักเรียนในความดูแลทุกคน โดยจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนเก็บข้อมูล ประวัติส่วนตัว ด้านการเรียนและความประพฤติของนักเรียนพบปะนักเรียนขณะร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวันและประสานกับอาจารย์ผู้สอน หัวหน้าแผนก หัวหน้างานปกครองและหัวหน้างานแนะแนว รวมทั้งผู้ปกครองในการพิจารณาช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียน

มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Stiburek Simon และ VaclavSvec (2017) ผลการวิจัยพบว่า การให้ความสำคัญกับปัญหาความสำเร็จของนักเรียนในการศึกษาและการออกกลางคันของนักเรียน โดยการกำหนดนโยบายระดับชาติ และระดับนานาชาติ ส่งผลให้นโยบายสู่การปฏิบัติ การวางมาตรการที่จะนำมาใช้ในการกระตุ้นความสำเร็จของนักเรียนในประเทศ Visegrad สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชุตินาถ อาริยะ (2559) พบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) คุณภาพชีวิตนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสัมพันธ์ภาพสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตใจ และด้านการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พุทธิชาติ สร้อยสน และคณะ (2560) ผลการวิจัยนั้น พบว่า สภาพปัญหาของการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ ปัญหาจากเรื่องส่วนตัว ครอบครัว สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา สำหรับแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคัน คือ การที่ครูและผู้ปกครองให้คำปรึกษา และการดูแลอย่างใกล้ชิด มีระบบดูแลนักเรียน การอบรมพัฒนาครูที่ปรึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการส่งเสริมการจัดอบรมครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวทางการดำเนินงานการแก้ปัญหาที่ปรึกษาในโรงเรียนที่มีแนวโน้มออกกลางคัน
2. ควรมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาที่ปรึกษาในโรงเรียนที่มีแนวโน้มการออกกลางคัน เป็นระยะชัดเจน และเก็บข้อมูลเป็นสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนไประดับชั้นสูงขึ้น
3. ควรมีนโยบายการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีแนวโน้มการออกกลางคันเป็นหนึ่งในกรอบการพัฒนาโรงเรียน โดยวางเป้าหมายความสำเร็จในการลดการออกกลางคันของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาการออกกลางคันร่วมกับโรงเรียน เพื่อให้ผลการพัฒนาและรองรับกับปัญหาตั้งแต่ต้น ควรทำการวิจัย การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมด้วยรูปแบบภาคีเครือข่าย
2. จากสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา ในปีการศึกษา 2559 -2561 และต่อเนื่องมาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนมาก เพื่อให้จำนวนนักเรียนออกกลางคันมีแนวโน้มลดลง ควรวิจัย ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแก้ปัญหาให้นักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21
3. ผลการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา เพื่อดำเนินงานในแต่ละด้านที่อาจจะแตกต่างกันตามความเหมาะสมของบริษัทและสภาพปัญหาที่พบควรมีการวิจัยศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษาและแนวทางการแก้ปัญหา

เอกสารอ้างอิง

- ชุตินาถ อารแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์, ศึกษาศาสตร์. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นฤชล พิมพ์สว่าง. (2553). การวิเคราะห์สาเหตุและการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชนเผ่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาบนเขตพื้นที่สูง : กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฏิภาณ อินทเนตร. (2558). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแก้ปัญหาให้นักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนวังเหนือวิทยาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พุทธชาติ สร้อยสน, โชติรัตน์ แกมจินดา,ไพฑูริย์ สร้อยสน.(2560). การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การต่อเรือหนองคาย.วิทยานิพนธ์ กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิพร เกษจ้อย, วรชิต ทะสา,พระภิกษุ. สัจจารักษ์ ไร่สงวน,พระภิกษุ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย โรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยาเขตอีสาน. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ ปิ่นกาโน. (2552). การออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเขียว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. วารสารวิชาการ. ปีที่7, ฉบับที่ 2, (เมษายน-มิถุนายน 2547) : 1-2
- _____. (2550). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2559).ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 4).กรุงเทพมหานคร:ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปี 2562. กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2553). สถิติการศึกษาของประเทศไทยปี 2552. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2553). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2553-2561).พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร :บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- _____. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579** กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560** . กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธนาเพรส จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564** . กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552) **ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน เอกสารสรุปย่อองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการก้าวอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560) **กิจกรรมแนะแนวตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Bae, Sung. (2008) **High school dropping-out and returning: Cause studies and policy recommendations**. Doctor of Education Dissertation, University of Illinois.
- Catterall, James S. (1986). **School dropouts**. New York : Policy Quarterly.Document. n.p.
- Pov, Sokunrith (2019) **Factors Influencing Dropout at Lower Secondary Schools in Rural Cambodia**. Master's Degree of Education.
- Stiburek Simon, VaclavSvec. (2017). **Study of the success and dropout in the higher education policy in Europe and V4 countries**. Hungarian Educational Research Journal .